

Iran i Arabia Saudyjska uzgodniły przywrócenie stosunków

11 marca 2023

Regionalni rywale ponownie otworzą ambasady w ramach porozumienia w sprawie bezpieczeństwa uzyskanego po rozmowach w Pekinie.

Według irańskich i saudyjskich mediów państwowych Iran i Arabia Saudyjska zgodziły się na ponowne nawiązanie stosunków dyplomatycznych i ponowne otwarcie swoich ambasad. Ma to nastąpić w ciągu dwóch miesięcy. Porozumienie osiągnięto w piątek podczas rozmów w Pekinie.

Irańskie media państwowe opublikowały zdjęcia i wideo Alego Shamkhaniego, sekretarza Najwyższej Rady Bezpieczeństwa Narodowego Iranu, z saudyjskim doradcą ds. bezpieczeństwa Musaad bin Mohammed al-Aibani Wang Yi, szefem chińskiego MSZ. W materiale wyemitowanym przez irańskie media Wang złożył „szczere gratulacje”, podkreślając „mądrość” obu krajów. „Obie strony wykazały szczerłość” – powiedział. „Chiny w pełni popierają tę umowę”.

Saudyjska agencja prasowa potwierdziła porozumienie, publikując również wspólne oświadczenie Arabii Saudyjskiej i Iranu, w którym stwierdzono, że oba kraje zgodziły się szanować suwerenność państwową i nie ingerować w swoje sprawy wewnętrzne. W oświadczeniu podano również, że Rijad i Teheran zgodziły się aktywować umowę o współpracy w zakresie bezpieczeństwa, podpisaną w 2001 roku.

Irańska państwowa agencja informacyjna IRNA zacytowała Shamkhaniego, który nazwał rozmowy w Pekinie „jasnymi,

przejrzystymi, wszechstronnymi i konstruktywnymi". „Usunięcie nieporozumień i przyszłościowych poglądów w stosunkach między Teheranem a Rijadem z pewnością doprowadzi do poprawy stabilności i bezpieczeństwa w regionie, a także do zacieśnienia współpracy między narodami Zatoki Perskiej i światem islamu w radzeniu sobie z bieżącymi wyzwaniami” – powiedział Shamkhani.

Wang powiedział, że Chiny będą nadal odgrywać konstruktywną rolę w rozwiązywaniu problemów związanych z punktami zapalnymi i wykazywać odpowiedzialność jako wielki naród dodał, że jako mediator działający w „dobrej wierze” Chiny wypełniły swoje obowiązki gospodarza dialogu.

Rijad zerwał stosunki z Teheranem w 2016 roku po tym, jak protestujący zaatakowali saudyjskie placówki dyplomatyczne w Iranie. Kilka dni wcześniej Arabia Saudyjska dokonała egzekucji na wybitnym uczonym szyickim, wywołując demonstracje. Iran z większością szyicką i Arabia Saudyjska z większością sunnicką wspierają rywalizujące ze sobą strony w kilku strefach konfliktów na Bliskim Wschodzie, w tym w Jemenie, gdzie rebelianci Huti są wspierani przez Teheran, a Rijad przewodzi koalicji wojskowej wspierającej rząd, ale obie strony ostatnio starały się poprawić stosunki.

Nie licząc wojny w Jemenie, Iran i Arabia Saudyjska rywalizują również w Libanie i Syrii. Poprawa stosunków między Teheranem a Rijadem może zatem mieć wpływ na politykę na całym Bliskim Wschodzie.

Adnan Tabatabai – dyrektor generalny Centre for Applied Research in Partnership with the Orient, niemieckiego think tanku – powiedział Al Jazeera, że Chiny są bardzo zainteresowane tym, aby regionalna sytuacja w zakresie bezpieczeństwa nie „pogrążyła się w chaosie”, jak to miało miejsce na przykład „w 2019 r., kiedy droga wodna po cieśninie Ormuz stała się miejscem ataków”.

Prezydent Iranu Ebrahim Raisi odwiedził Pekin w zeszłym miesiącu, a prezydent Chin Xi Jinping przebywał w Rijadzie w grudniu, aby wziąć udział w spotkaniach z bogatymi w ropę krajami Zatoki Perskiej, kluczowymi dla chińskich dostaw energii. Chiny są największym nabywcą saudyjskiej ropy.

Rzecznik Rady Bezpieczeństwa Narodowego Białego Domu powiedział, że Stany Zjednoczone są świadome doniesień, że Iran i Arabia Saudyjska wznowiły stosunki dyplomatyczne, ale przekazał dalsze szczegóły Saudyjczykom. „Ogólnie rzecz biorąc, z zadowoleniem przyjmujemy wszelkie wysiłki na rzecz zakończenia wojny w Jemenie i deeskalacji napięć w regionie Bliskiego Wschodu” – powiedział rzecznik agencji informacyjnej Reuters. „Deeskalacja i dyplomacja wraz z odstraszeniem są kluczowymi filarami polityki, którą prezydent [Joe] Biden nakreślił podczas swojej wizyty w regionie w zeszłym roku”.

Odnosząc się do tego, że Stany Zjednoczone nie odgrywają żadnej roli w tej umowie, Tabatabai powiedziała, że w Iranie często słyszy się antyamerykańskie nastroje, ale „co najmniej od jesieni 2019 r. roli USA w tym regionie.

Autorstwo: Andrzej Kumor

Na podstawie: Al Jazeera

Źródło: [Goniec.net](https://goniec.net)